

За вас правда, за вас слава і воля святая!

Газета ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство»

МИ ТУТ: [HTTP://WWW.KMPZT.ORG.UA](http://www.kmpzt.org.ua) НА ФЕЙСБУЦІ — У ГРУПІ "ПРОМІНЬ ПРОСВІТИ ЄДНАННЯ"

НА МЕЖІ...

Від «ковід-оптимізму» до «ковід-паніки»

(Читайте на 3-й стор.)

КОМЕНТАРІ, ЩО ПРОЛИВАЮТЬ СВІТЛО...

Нова рубрика «Коментарі, що проливають світло...» має на меті зосередити, шановні читачі, вашу увагу на тих питаннях, які сьогодні є дуже важливими. Для кого? Та для всіх нас, українців. — Українців не лише за паспортом про громадянство, не лише з тієї причини, що батьки — українці, а насамперед — усвідомлено, за своїм вибором. А це означає, що для нас є надважливим, куди рухатиметься Україна в найближчому майбутньому, які пріоритети обиратиме у своєму розвитку керівництво держави, кого вважатиме своїм ворогом, а кого — союзником у цьому просуванні, долаючи на своєму шляху різного роду перешкоди. Тобто, нам доведеться осмислити багато-багато всього, об'єднаного різними можливими відповідями на запитання «Куди?», «З чим?». «З якою метою?», «На що спираючись?» та на інші, які дозволять знаходити відповіді, аби впевнено рухатись уперед на базі творчості і в гармонії з природою, а — не всупереч їй.

Але особливість нової рубрики в тому, що звертати увагу при цьому будемо не лише на самі оприлюднені в різних медіа матеріали (а подаватимемо їх ми у скороченому вигляді), а — на коментарях до них, які допомагатимуть нам пролити світло на те, про що там йтиметься, або ж — на якийсь, як нам здається, дуже важливий фрагмент того матеріалу. Зазвичай ця рубрика має бути у нас на 2-й сторінці, як і в цьому числі.

Протест шахтарів у Кривому Розі: гірники записали звернення до Європарламенту

Шахтарі, які протестують у Кривому Розі, звернулись до Європарламенту з проханням захистити їх. Про це йдеться у зверненні шахтарів, яке опублікував голова Незалежної профспілки гірників Михайло Волинець у Facebook.

«Шановна комісія Європарламенту, ми шахтарі Кривого Рогу, просимо вашої допомоги у вирішенні конфліктної ситуації, яка склалась між власниками та працівниками підприємства, а також надати допомогу в захисті наших громадянських прав, і оберігати нас і наших рідних від переслідування», - йдеться у зверненні.

Сайт «Espresso.tv», 14 вересня 2020 року
Фото розміщене за посиланням: <https://hromadske.ua/posts/masovij-shahtarskij-strajk-u-krivomu-rozi-shovidbuvayetsya>

ВІД РЕДАКЦІЇ часопису «Промінь Просвіти Є»:

Михайло Волинець 14 вересня написав також наступне:

«До перемовин на КЗРК треба залучати власника. Людину, якій безпосередньо підпорядкована адміністрація комбінату. Як би тому не пручалася сама адміністрація...»

В п'ятницю, під час перемовин, на яких була присутня перша заступниця міністра економіки Юлія Свириденко, на певному етапі шахтарі почали вимагати, щоб до діалогу долучалися ті, хто справді приймає рішення — власники. Тоді гендиректор КЗРК Сергій Новак оголосив, що 50% пакету акцій керівного ним підприємства належать «Метінвесту», а інші 50%, які належали Коломойському, зараз у власності чотирьох інших компаній,

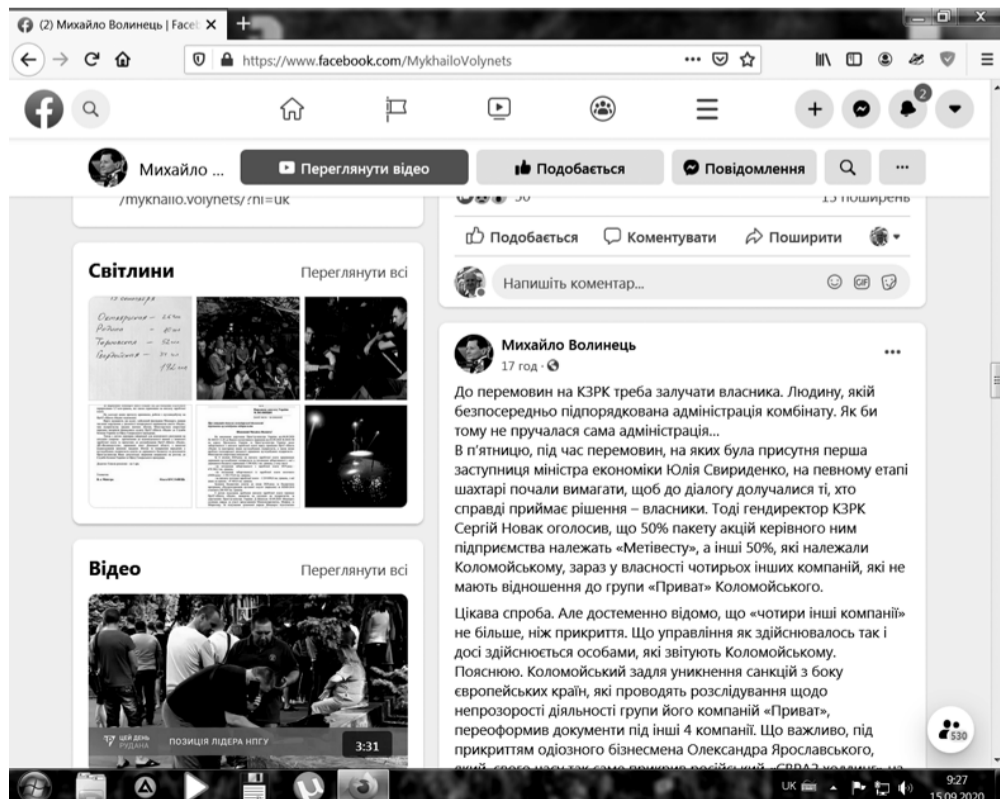
які не мають відношення до групи «Приват» Коломойського.

Цікава спроба. Але достеменно відомо, що «чотири інші компанії» не більше, ніж прикриття. Що управління як здійснювалось так і досі здійснюється особами, які звітують Коломойському.

Пояснюю. Коломойський задля уникнення санкцій з боку європейських країн, які проводять розслідування щодо непрозорості діяльності групи його компаній «Приват», переформив документи під інші 4 компанії. Що важливо, під прикриттям одіозного бізнесмена Олек-

сандра Ярославського, який, свого часу так саме прикрив російський «ЄВРАЗ холдинг» на «Сухій Балці», який вляз в справу авіаційного заводу в Харкові, пізніше — «Мотор-Січі».

То ж під дахом Ярославського, на комбінаті залишився підпорядкований «Привату» менеджмент, який продовжує управляти активами. А за таких обставин, я не бачу іншого виходу, ніж необхідність розмови між президентом Володимиром Зеленським з фактичним куратором КЗРК — Ігорем Коломойським...»

КОМЕНТАРІ, ЩО ПРОЛИВАЮТЬ СВІТЛО...

54% українців в Facebook публікують фейки, маніпуляції та сайти-сміттярки. Всеукраїнське дослідження

У серпні 2017 року сорокарічний Михайло із Закарпаття зареєструвався у Facebook. Відтоді чоловік витрачає на нього чимало часу. П'ять постів на день — його мінімум.

Михайло любить ділитися з друзями усім — від смішного до сумного. Він не проходить

вона відноситься і до роботи фактчекерів...

Серед українських користувачів Facebook дуже популярні заклики поширювати релігійний контент. Шахраї та спеціалісти з популяризації паблік-сміттярки у соцмережах

відомих українських журналістів та медіа.

Проте їхні сухі заголовки він розбавляє емоційними твердженнями з сайтів-сміттярки. За літо він опублікував понад 50 посилань на сміттярки, маніпуляції та фейки.

Часто в його стрічці поряд різна інформація про одну і ту ж подію — з медіа та сайту-сміттярки. Це типова для українців спроба розібратися, де правда, через вивчення максимуму інформації.

Саме сайти-сміттярки лідирують у списку ключових джерел інформації для українців у Facebook...

Кожен українець в середньому підписаний на 69 публічних сторінок. Проаналізувавши 68 605, ми виділили десять найпопулярніших...

...Як серед лідерів опинився Парцхаладзе? (на світліні — С.З.) Метод простий. Лідери списку топполітиків запускають рекламні кампанії в Facebook, які пропонують підписатися на сторінку у разі, якщо людина підтримує одне з загальних гасел «Україна — красива. Згоден? Став лайк та підписуйся!» чи «Чинна влада наживається на людях і буде покарана за це! Підтримуйте? Ставте лайк!». Не всі, хто натиснув лайк, усвідомлює, що паралельно підписується на сторінку політика. Проте ціль була досягнута — дописи політиків починали з'являтися в стрічках українців. Це поширений інструмент швидкого нарощення підписників...

Соцмережі — основне джерело отримання новин для українців, а 49% споживають новини з Facebook. Він є основним розповсюджувачем інформаційних вірусів. Людям бракує обізнаності, щоб розпізнавати фейки та маніпуляції. Українці могли б ефективніше протидіяти їм, якби навчилися більш якісно фільтрувати джерела інформації.

Оксана МОРОЗ, для «УП», 14 вересня 2020 року (У скороченому вигляді. Повністю читайте за посиланням: <https://www.pravda.com.ua/articles/2020/09/14/7266269/>

Українці читають у Facebook

ТОП-10 політиків на які підписані українці у Facebook

1 Лев Парцхаладзе	16,3%	політик
2 Петро Порошенко	14,8%	політик
3 Юлія Тимошенко	14,7%	політик
4 Віталій Купрій	12,8%	політик
5 Сергій Притула	11,1%	політик
6 Андрій Садовий	10,5%	політик
7 Dubinskpro	9,0%	політик
8 Команда Зеленського	7,2%	політик
9 Борис Колесников	7,1%	політик
10 Офіс Президента України	6,6%	політик

Дані дослідження 68 605 сторінок на які підписані 1 000 українців у Facebook. Сторінки аналізувалися з допомогою інструментарія платформи SemanticForce.

#ЯКНЕСТАТІВОВОЧЕМ

повз чуже горе і, як мінімум, поширює інформацію, коли потрібна допомога. От тільки не перевіряє, кому йдуть гроші — шахраям чи нужденним.

8 серпня він репостнув черговий допис з проханням про допомогу. Згодом Facebook промаркував його як фейковий. Схоже, Михайло не помітив цю підказку соціальної мережі, бо далі продовжив поширювати схожі дописи.

Facebook стрічка Михайла із Закарпаття наповнена фейками та маніпуляціями

Також Михайло завзято поширює картинку з іконами та молитвами. Не вірить в коронавірус, але, схоже, вірить у шкodu 5G.

«Кожна вишка розповсюджує 5 млн негативних променів, направлених на людей. Вони знімають оболочку з ДНК клітин. 5G вбиває, викликаючи рак. COVID-19 не існує, насправді у всьому винно 5G. Чому ЗМІ мовчать?» — це лише кілька цитат з семи хвилин відео, яке Михайло поширив 26 липня. Цей ролик Facebook також промаркував як фейк.

Поведінка Михайла типова, адже 54% українських користувачів Facebook публікують фейки та маніпуляції. Це результати дослідження рівня інформаційної гігієни українців у Facebook, яке у серпні 2020 року провела ініціатива «Як не стати овочем».

ЩО В FACEBOOK ПУБЛІКУЮТЬ УКРАЇНЦІ

Не всі українці ігнорують попередження Facebook про недостовірну інформацію. Є й ті, які звинувачують соціальну мережу в цензуруванні та намагаються боротися з фактчекерами.

Серед них і Тетяна. Влітку Facebook промаркував два її дописи як недостовірні. У одному з них було відео, де орел нібито схопив акулку і поніс за обрій. Індійські фактчекери визначили інформацію як таку, що не відповідає дійсності. Проте Тетяна з цим не погодилась і розкритикувала роботу соціальної мережі. З недовірою

вправно користуються вірою українців.

Саме їхньою жертвою став Михайло. Поряд з молитвами він публікує фото чудодійних ікон. Одне з них, яке він опублікував 4 липня, разом з ним поширили ще 42 000 людей.

Основні теми дописів українців у Facebook — це кулінарні рецепти, картинки природи та квітів, привітання, жарти, цитати про стосунки та життя, фото дітей, заклик до захисту тварин.

На цій тематичі сформувався окремий вектор маніпуляцій — тести та ігри, які крадуть дані користувачів в обмін на сумнівні розваги.

Так, 10% українців у Facebook опублікували результати таких тестів протягом літа. Не став винятком і Михайло. 13 серпня протягом 15 хвилин він опублікував результати проходження трьох тестів. Розпочавши ігри, важко зупинитися, це теж типова поведінка українців...

САЙТ-СМІТТЯРКА — ОСНОВНЕ ДЖЕРЕЛО НОВИН

Ще один герой дослідження — 50-річний Володимир з Прикарпаття. Якщо вірити Facebook-акаунту, то він патріот і зневажає Росію та її режим. Читає та поширює публікації

КОМЕНТАР ПРО ТЕ, ЗВІДКИ «ПЕРЕТВОРЕННЯ НА СМІТНИК»

Yurii Sheliashenko

«Люди невдоволені елітним порядком денним у медіа, а раціональний діалог ФБ виключає: алгоритми націлені на картинку з їжею, лайки-кототики і життя в бульбашках з «друзями» та «однотумцями». Звідси перетворення на смітничок. Люди не дурні, але алгоритми соцмереж та поведінкової економіки заохочують дурну поведінку».

Юрій Шеляженко (часто можна зустріти його матеріали в групі «Незалежна медіа-профспільнота» є українським видавцем, журналістом, правозахисником, письменником і проповідником.

Підготував
Сергій ЗІНЧЕНКО

Фейки про коронавірус у соцмережах: 7 правил інформаційної гігієни

Дезінформація про коронавірус Covid-19 заповонила інтернет і соцмережі. Експерти закликають користувачів дотримуватися інформаційної гігієни.

Що можете зробити ви, щоб зупинити поширення неправдивої інформації?

1. Зупиніться і подумайте

Ви, звичайно, хочете, щоб ваші рідні та близькі були в курсі останньої інформації про епідемію. Тому коли ви самі отримуєте нову інформацію, - електронною поштою, у WhatsApp, Facebook або Twitter - то, можливо, спішаєте поділитися нею.

Однак, на думку експертів, перше, що ви можете зробити для боротьби з дезінформацією, - зупинитися і подумати.

Розсилки у соцмережах і месенджерах про коронавірус часто викликають паніку.

Перш ніж переслати повідомлення, подумайте, яка вірогідність того, що це фейк, і якщо у вас виникають сумніви - не надсилайте.

2. Перевірте джерело

Перш ніж переслати повідомлення, запитайте себе, звідки йде ця інформація?

Якщо джерело - «подруга мого друга» або «сусід колеги моєї тітки», то це майже завжди означає, що інформація - вигадка.

У Facebook на початку березня став популярним пост з порадами від «мого дядька з магістерським дипломом». Сайт Snopes вважає, що він вперше з'явився на сторінці 84-річного англійця.

Цим постом у своєму Instagram поділився телеведучий з Гани, звідти він перекочував до індійських католицьких груп, потім - у WhatsApp і Twitter.

В міру того, як пост ширився мережею, він змінювався. У деяких версіях залишалися розумні поради, наприклад, мити руки. Але вони супроводжувалися неправдивими рекомендаціями про те, як діагностувати вірус.

«Служби охорони громадського здоров'я, такі як ВООЗ, британська Національна служба охорони здоров'я та Центр контролю над поширенням захворювань в США, залишаються найнадійнішими джерелами інформації», - говорить Клер Мілн з британської фактчекінгової організації Full Fact.

Звертати увагу потрібно тільки на офіційні заяви цих організацій. Експерти можуть помилятися, але вони - значно надійніші за анонімного «знайомого лікаря» або дядька з дипломом.

3. Чи може це бути фальшивкою?

Зовнішній вигляд буває оманливим, і багато фейків створюють так, щоб вони були схожі на документи з офіційних джерел.

Їхні автори імітують великі новинні організації, зокрема BBC, та урядові установи.

Імітувати бланки ЗМІ та державних установ, як і офіційні акаунти організацій в соцмережах, нескладно. Ще один з методів авторів фейків - накласти текст на скріншот з випуску новин.

Великі літери та невідповідні шрифти можуть бути індикаторами підробки, пояснює Клер Мілн з Full Fact.

Тому в соцмережах інформацію потрібно шукати тільки на перевірених акаунтах новинних та урядових організацій, а також відомих громадських груп.

Якщо ви отримали пост або відео, яке виглядає підозріло, то краще їх перевірити.

4. Не певен - не ділися

Не потрібно пересилати повідомлення своїм друзям і близьким, якщо у вас є сумніви щодо їх правдивості. Це радше створює проблеми, ніж допомагає вирішувати їх, тому не варто ділитися інформацією «просто про всяк випадок».

Багато людей викладають сумнівні пости у групи чи спільноти експертів з проханням підтвердити або спростувати інформацію.

Так робити корисно, але перш ніж поділитися постом, переконайтеся, що ви чітко дали зрозуміти, що маєте сумніви та хочете отримати пораду.

Також пам'ятайте, що усі викладені вами фото, якщо ними почнуть активно ділитися, можуть втратити первісний контекст.

5. Перевіряйте кожен факт окремо

У WhatsApp циркулює дуже популярний фейк про коронавірус. Кілька десятків людей з різних країн надіслали його BBC. Це аудіофайл з голосом людини, яка нібито переказує рекомендації «колеги, у якого є друг-лікар».

Файл містить як корисні, так і неправдиві поради.

Поєднання фактів і вигадки - один з головних принципів пропаганди. Коли ви отримуєте, наприклад, список рекомендацій, то легко прийняти на віру все, якщо ви точно знаєте, що один з пунктів - правильний. Але фейком може виявитися половина або третина пунктів.

6. Обережно, емоції!

Вірусною стає інформація, яка викликає у нас емоції, - страх, занепокоєння, засмучення або радість.

«Страх - одна з головних рушійних сил дезінформації, завдяки страху вона процвітає», - говорить експерт Клер Вордл з організації First Draft, яка допомагає журналістам боротися з дезінформацією.

Неспокій та тривогу автори фейків часто намагаються викликати за допомогою закликів до негайних дій.

«Люди завжди хочуть допомогти близьким, тому, коли вони бачать слова «Поради для подолання ВІРУСУ!» або «Вживайте ці ліки!», то відразу хочуть щось зробити», - говорить пані Вордл.

7. Не забувайте про упередженість

Ви ділитеся інформацією, тому що знаєте, що вона правдива, чи тому що вона відповідає вашій картині світу?

Карл Міллер з Центру аналізу соціальних медіа в інституті Demos вважає, що ми найчастіше ділимося постами, які підтверджують наші уявлення про світ.

«Ми найбільш вразливі для дезінформації у той момент, коли активно погоджуємося з нею, - говорить він. - Саме цієї миті варто приглядуватися».

Флора КАРМАЙКЛ та Маріанна СПРІНГ
BBC Trending

20 квітня 2020

<https://www.bbc.com/ukrainian/features-52280808>

Запасів газу України достатньо щоб відмовитися від імпортного ресурсу

(За оцінками експертів, запаси газу України у Чорному морі близько 160 мільярдів кубометрів)

Україна має можливість відмовитися від імпортного газу, а ціна газу для власних потреб може бути значно нижчою, ніж на зовнішніх ринках. Запасів газу України у Чорному морі близько 160 млрд куб м. Про це у своїй статті пишуть Лана Зеркаль, радник голови правління «Нафтогаз Україна», та Олександр Харченко, директор Центру досліджень енергетики.

«Україні про наявність на нашому шельфі запасів газу відомо ще з даних радянської розвідки. Згідно тих, вже «історично цінних», даних ми можемо розраховувати на наявність щонайменше 160 млрд кубометрів газу на своїй частині шельфу (навіть без врахування окупованого Росією Криму). Із можливістю видобувати на рік до 15 млрд кубометрів. Що дасть країні змогу фактично відмовитися від імпорту газу. І за багатьма експертними оцінками, суттєво вплине на вартість газу всередині України. Замість нинішнього рівня «HUB+», себто ціни в європейському хабі плюс вартість транспортування до України, ціни опустяться до рівня «HUB-»: ціна європейського хабу мінус вартість транспортування. На практиці - мінус 10-15% до поточного рівня цін для споживача», - пишуть автори.

Детальніше читайте у статті «Морський ключ від енергетичної незалежності», що для ZN.UA написали Лана Зеркаль, радник голови правління «Нафтогаз Україна» та Олександр Харченко, директор Центру досліджень енергетики.

Сайт газети «Дзеркало тижня», 14 вересня 2020 року
<https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/zapasiv-hazu-ukrajini-dostatno-shchob-vidmovitisja-vid-importhnoho-resursu.html>

У Дніпрі біля ОДА урочисто здійняли червоно-чорний прапор на 18-ти метровій щоглі

Українська громада Дніпра урочисто оновила червоно-чорний прапор в урядовому кварталі Січеславщини - тепер він майоритиме над містом на висоті 18-ти метрів. Про це повідомляє «Дніпроград» з місця подій.

В урочистостях взяли участь понад сотня громадян, серед яких активісти патріотичних об'єднань, блогери, ветерани війни на Сході та просто небаїдужі містяни. У своєму виступі під час заходу координатор Руху опору капітуляції Січеславщини Андрій Денисенко привітав громаду міста з офіційним святом його народження та наголосив, що тисячолітній Дніпро-Січеслав був і залишається українським форпостом та батьківщиною добровольчих батальйонів.

«В цей сонячний і святковий день ми робимо нашому місту маленький подарунок. Ми зробили нову щоглу, в півтори рази вищу. Він звідусіль вказує на Алею Героїв, де згадані імена наших земляків, які віддали життя за нашу незалежність, свободу, можливість святкувати у вільному українському місті.

Під час війни, під час спроб окремих можновладців капітулювати і здати Україну, наш червоно-чорний прапор має майорити нарівні з національним державним стягом біля всіх установ воюючої держави. Бо на ньому кольори нашої чорної української землі і нашої червоної української крові, відданої в боротьбі на цю землю, за нашу українську свободу», - зазначив Андрій Денисенко.

Під час урочистостей перед зібранням виступили представники «Демократичної сокири», «Правого сектору» та Дніпровської міської ради. Учасники зібрання в своїх промовах були єдині: червоно-чорний прапор в час війни і визвольних змагань має вивішуватися на державних установах поруч з традиційним синьо-жовтим, адже саме він є символом боротьби українців за свободу.

Нагадаємо, за кілька годин до урочистостей представники Національної поліції під керівництвом заступника начальника ДВП ГУНП в Дніпропетровській області Романа Дороша та заступника начальника ГУНП області Володимира Богоніса намагалися перешкодити проведенню заходу, посилаючись на звернення з облради. Однак їхні вимоги були безпідставними.

ФОТО – Медіапростір
 Олекса ВАЛАХ,
 сайт «Дніпроград», 13 вересня 2020 року

НА МЕЖІ...

Від «ковід-оптимізму» до «ковід-паніки»

7 вересня Соціологічна група «Рейтинг» опублікувала дані всеукраїнського опитування, проведеного в останні дні липня на замовлення Національного фонду на підтримку демократії (NEF) — американської неурядової інституції. Відстрочка публікації результатів на місяць, найшвидше, пов'язана з бажанням замовника, проте отримані дані аж ніяк не можна вважати застарілими, бо йдеться не про поточні, а якраз про стратегічні речі. І одна з цих стратегічних речей — це ставлення до пандемії коронавірусу.

Лише 12% опитаних у категорії «60+» вважає пандемію коронавірусу серйозною проблемою для України, хоча саме ця категорія насамперед перебуває у зоні ризику. Втім, нічого дивного: 16% опитаних з категорії «60+» вважають пандемію для себе зовсім не загрозливою, 31% — скоріше не загрозливою. Якось зрозуміло, що 70% опитаних, молодших за 40 років, вважають її не загрозливою для себе особисто, але ж із віком люди мають хоч трохи розумнішати... Як бачимо, далеко не всі. На загал, по Україні лише 40% респондентів вважає, що пандемія небезпечна особисто для них (14% — дуже загрозлива, 26% — скоріше загрозлива), 58% не вбачають у ній небезпеки для себе. Такий от «ковід-оптимізм».

Щоб переконатися в тому, що дані соціологів справедливі, досить вийти на столичні вулиці та подивитися випуск останніх новин. Пародія, часом майже суцільна, на масковий режим (навіть у поліклініках й аптеках), мітинги з вимогами не зважати на коронавірус і відкрити школи й дитячі садочки у «червоних» зонах, масові заходи без жодних «соціальних дистанцій»... І, звісно, поїздки, виступи та зустрічі особисто глави держави — зайдіть-но на президентський сайт і самі порахуйте, у скількох велелюдних компаніях Володимир Зеленський зафіксований на фото без маски (а між тим, як в один голос твердять епідеміологи, масковий режим ефективний, коли всі носять ці справді вже остогидлі «намордники»; але ж, як на мене, глава держави мав би показувати приклад правильної, а не неправильно поведінки...). Видається, невіра в реальність пандемії коронавірусу та її небезпечність навіть більша, ніж зафіксували соціологи, і вона посилюється «вниз» з дня у день...

Разом із тим є всі підстави вважати, що десь у листопаді, а то і в середині жовтня такий «ковід-оптимізм» може змінитися «ковід-панікою». І ось чому. Ось офіційна статистика. Станом на 5 вересня у Києві було завантажено 54,8% ліжок пацієнтами з підтвердженим діагнозом COVID-19 та підозрою на нього. У столиці є 1733 ліжок у лікарнях першої хвилі. У Вінницькій області є 1087 ліжок. З них завантажено 51,1%. В Івано-Франківській області розгорнули 1851 ліжок. Наразі зайнято 61,4%. В Одеській області є в наявності 1489 ліжок. Зайнято — 66%. У Тернопільській є 1388 місць, з них зайнято 55%. У Хмельницькій області з 870 місць зайнято 50,8%. У Чернівецькій області зайнято 64,7% ліжок. Всього їх — 839. У Чернігівській області є 502 місця, зайнято 50%. Загалом по країні зайнята половина ліжок.

Хоча... Чи можна довіряти офіційній статистиці? 7 вересня лікар-анестезіолог і реаніматолог Івано-Франківської центральної міської клінічної лікарні Іванна Дидик написала у своєму Facebook: «Місце в реанімаційному відділенні немає. Всі апарати ШВЛ зайняті». Схожі інформації надходять і з інших міст. Це вже зараз — а що буде далі? Так чи інакше, якщо навіть збережеться нинішнє добове число захворілих, то у жовтні «ковідні» ліжка будуть заповнені. Кажуть: будуть

введені лікарняні потужності другої хвилі. А як вони забезпечені апаратами штучної вентиляції легенів і киснем? А фаховими лікарями та середнім медперсоналом? У цьому є величезні сумніви. Бо ж кошти з «коронавірусного» фонду пішли казна-куди. Станом на 28 серпня, за даними Мінфіну, освоєно 18,9 млрд гривень з цього фонду, з них 445 млн пішло на забезпечення лабораторій МОЗ та закупівлю захисних засобів, а 7 млрд 65 млн — на будівництво доріг. Ані копійки не витрачено на закупівлю апаратів ШВЛ і ремонтні приймальні відділень. Щоправда, в останні дні цього наче зрушилося «вгорі» — з'явилися повідомлення про десятки апаратів ШВЛ, переданих у провінцію, про підготовку лікарень другої черги тощо. Чи не запізно?

Фахівці тим часом малюють майже апокаліптичні картини. Біофізик Семен Єсилевський пише: «Ми зараз перебуваємо в тому становищі, в якому перебувала Італія або Франція у квітні, причому минулі місяці були абсолютно бездарно розтринькано... Не було закуплено достатню кількість нових апаратів ШВЛ на випадок різкого спалаху, який ми зараз і спостерігаємо. Чи не були забезпечені резерви для різкого збільшення обсягів тестування — лабораторії захлинаються, частка позитивних тестів вже досягає 40-50%. Це не дозволяє оцінити реальні масштаби епідемії і вжити хоч якісь адекватні організаційні заходи. Чи не була забезпечена безпека лікарів і не було вжито заходів проти їх відтоку з інфекційних лікарень. В умовах колапсу працювати буде вже просто нікому, а ті, хто залишиться, ризикують захворіти і теж вийти з ладу мінімум на місяць... Відкрито школи й університети, що в нинішній ситуації межує зі злочином. Мало хто сумнівається, що саме закриття навесні шкіл й університетів у Європі дозволило якось утримати ситуацію під контролем, виключивши з епідемічного процесу некерованих підлітків і соціально гіперактивних студентів. В Україні зараз ситуація, яка була у Франції в кінці березня, але ми школи і ВНЗ, навпаки, відкриваємо. Основна небезпека для України — колапс медицини від напливу важких хворих». При цьому, зауважує Єсилевський, у Франції чи Іспанії, де зараз іде друга хвиля пандемії, велике число хворих — але низька кількість смертей, бо діагностують COVID-19 на ранній стадії та достатньо ефективно лікують, належно оснащених місць у лікарнях вистачає.

Це думка знаного фахівця, доктора фізичних наук. А ось що відзначає інший експерт, лікар-інфекціоніст Вадим Арістов: «Знижується середньодобова температура і змінюється вологість — ці фактори суттєво впливають на швидкість поширення вірусу. Кожен градус пов'язаний з ростом ефективності

поширення... Все це веде нас до того, що наступний пік захворюваності в Україні буде шаленим». Експерт додає, що число хворих збільшується, зокрема, через те, що вірус охоплює нові групи населення і території, а карантин в Україні послаблюється, попри зростання рівня захворюваності. Наслідком стане те, що в країні за день реєструватимуть понад 10 тисяч хворих COVID-19. Агов, скільки там ліжок у резерві?

І нарешті, слово має керівник Національної експертної групи з інфекційного контролю, лікар-інфекціоніст Андрій Александрін: «Я впевнений, ситуація буде такою: 1 вересня діти пішли до школи, у кінці вересня всі школи закриваються... Я не хочу лякати, але просто як інфекціоніст розумію: в кінці жовтня — на початку листопада ми отримаємо точно таку ситуацію, як була навесні в Італії або Іспанії, коли в лікарню звозили величезна кількість хворих, і медики змушені будуть з трьох пацієнтів вибирати одного, чий шанси на одужання високі, і лікувати його». А підсумок Александріна такий: «Я намагаюся ніколи не лізти в політику, але я просто чітко розумію як спеціаліст, що у нас країна з якимись збоченими правилами. Ніхто не намагається вирішити проблему».

Чи мають рацію фахівці? Принаймні, від їхніх оцінок і розрахунків влада не має права відмахуватися. Вона вже продемонструвала свою нездатність діяти на випередження («у мене немає часу думати стратегічно», торік признався журналіст CNN Крістіан Аманпур президент Володимир Зеленський). То слід хоча б встигнути тактично пом'якшити наслідки росту числа заражених і хворих. Адже від нехтування більшістю людей пекучої проблемою до масової паніки від страху, викликаною нею, один крок...

ГОЛОС З FACEBOOK

«НЕ ДИВЛЯЧИСЬ НА СТАН ВІТЧИЗНЯНОЇ МЕДИЦИНИ, НАШІ МЕДИКИ ЗМОГЛИ ПІДГОТУВАТИСЯ ДО ЛІКУВАННЯ ХВОРОБИ»
 Олег ПОСТЕРНАК, політтехнолог:

— Коронавірус залишається однією з великих тем в Україні та світі. При цьому, судячи зі статистики нових захворювань, ситуація не поліпшується, а навпаки погіршується. Багато хто звинувачує в цьому владу, як місцеву так і центральну. Але при цьому, треба віддати належне, є і позитивні моменти. Не дивлячись на стан вітчизняної медицини, наші медики змогли підготуватися до лікування хвороби навіть краще європейських колег. Про це говорить статистика летальних випадків. Відсоток смертності в Україні один з найнижчих в світі — 2,1%. Для порівняння, в США він складає 2,99%, в Німеччині — 3,71%. У Франції вже 9,33%, а у Великобританії — цілих 11,86%. Аналогічна ситуація спостерігається і за показником смертності від коронавірусу в розрахунку на 100 тисяч чоловік. В Україні він становить 7,7, при цьому в Сполучених Штатах ця цифра сягає вже 58,8, а в Британії кількість померлих від хвороби на 100 тисяч населення становить майже 63 випадки. Ці показники доводять, що МОЗ з початку епідемії вибрало правильну стратегію. Тотальний карантин, який ввели навесні, дозволив медикам оцінити і зорієнтуватися в ситуації. Введені потім правильні протоколи лікування дозволили лікувати більшу кількість пацієнтів. Своєчасна організація лікарень першої хвилі і маршрутизація пацієнтів. Всі ці заходи зіграли на руку і дозволили уникнути високої смертності від коронавірусу, як це сталося в інших країнах.

Сергій ГРАБОВСЬКИЙ,
 газета «День», число 170, 9 вересня 2020 року:
 ФОТО МИКОЛИ ТИМЧЕНКА / «День»

УКРАЇНСЬКИЙ КАЛЕНДАР КРИВОРІЖЖЯ

Шановні наші читачі, продовжуючи друкувати календар, ми знову звертаємося до матеріалів із видань старшої наукової співробітниці Криворізького історико-краєзнавчого музею Ірини Стеблени «Криворіжжя: календар пам'ятних дат і подій на 2015 рік» та «Криворіжжя: календар пам'ятних дат і подій на 2016 рік». Ми використали і в цьому числі інформацію з 1-го тому науково-популярного видання «Історична енциклопедія Криворіжжя» авторства Олександра Мельника і Сергія Балабанова. Як і в попередніх числах, ми знову звернулись до публікацій газет «Промінь Просвіти» та «Промінь Просвіти Є» про діяльність нашої організації, починаючи з 2006-го року.

Плануємо долучати також й іншу літературу, про що будемо вас інформувати. При цьому подаємо й далі матеріали під внутрішньосторінковою рубрикою «ІЗ ЦІКАВОГО УКРАЇНЦЯМ ПОВСЯКЧАС» (це інформація із вже зазначених та інших джерел, яка не прив'язана до якоїсь окремої дати, але, на наш погляд, є важливою для розуміння процесів, що відбувалися з плином років на території Криворіжжя).

ЖОВТЕНЬ

1 – 1941 – розпочалося навчання в школах міста та округу. На руднику «Дубова Балка» («Більшовик») організовано «Просвіту».

1 – 1995 – розпочався навчальний рік в Інституті ділового адміністрування – першому в Кривбасі приватному виші.

1 – 1996 – страйк з економічними вимогами на шахті «Артием-2».

1 – 2011 – повідомлено про відкриття пам'ятного знаку «скрижалів» у сквері біля Криворізького технічного університету.

2 – 1950 – в Криворізькому гірничорудному інституті відкрито мінералогічний музей.

2 – 2001 – у Кривому Розі відкрито філію Одеської Національної юридичної академії.

3 – 1951 – повідомлено, що на цей час торговельна мережа міста становила 317 магазинів, 290 кіосків, 190 їдалень та буфетів.

5 – 1925 – до міста прибув відомий шахіст Марський, який дав сеанс одночасної гри на шести дошках. Створено бюро для організації місцевого шахового гуртка.

5 – 1941 – повідомлено, що товариство «Просвіта» на Вечірньому Куті організувало співочу капелу, а на руднику «Дубова Балка» – драматичний гурток.

5 – 1996 – Тимур Петренко з Кривого Рогу став лауреатом І обласного конкурсу молодих виконавців «Музичний простір».

6 – 1781 – Кривий Ріг відвідав академік Василь Зуєв. Він провів геологічні обстеження, зробив короткий опис поселення, дав своє пояснення його назви, вперше в науковій літературі заявив про наявність тут покладів залізних руд.

6 – 1920 – в Кривому Розі відкрито Селянський палац.

6 – 1951 – повідомлено, що в Кривбасі проживали старожилки: Зубова Фекла Антонівна (найстарша в області) – 118 років, Бовкун Марфа Іванівна – 115 років, Грицай Марія Капітонівна – 103 роки, Кузьменко Соломія Федорівна – 101 рік, Тумановська Двоїра Гелівна – 100 років, Ведернікова Варвара Сисоївна – 100 років (всі вони – з міста Кривого Рогу); Митрофан Мотуз – 117 років (с. Котовка, колгосп «Трудовик»).

10 – 1925 – розпочато геологічне вивчення ділянки для Нової (згодом – КРЕС) електростанції.

10 – 1940 – оголошено про початок розширення й реконструкції міської телефонної станції, яка повинна була збільшитися на 1000 номерів. На це виділено 530 тисяч карбованців. Роботи планувалося завершити протягом 1941-го року.

8 – 1941 – повідомлено, що в місті відновили діяльність понад 30 підприємств, крім того відкрито 76 приватних майстерень різного характеру.

10 – 1941 – повідомлено, що в місті відновили роботу лікарня, амбулаторія, пологовий будинок, тублікарня, інфекційна лікарня, дитяча амбулаторія, лабораторія санітарного контролю, рентгенкабінет, протезна і зубопротезна майстерні. Приватну діяльність вели 19 лікарів.

10 – 1996 – брат і сестра О. та С. Суботні повернулись з дипломами міжнародного фестивалю «Магія пісень».

10 – 1996 – повідомлено про закриття залізорудної шахти «Саксагань».

«10 жовтня 2006 року. Дзержинський районний суд м. Кривого Рогу, розглянувши у відкритому засіданні адміністративну справу за позовом прокурора м. Кривого Рогу в інтересах держави в особі Міністерства юстиції України Кабінету Міністрів України до Криворізької міської ради Дніпропетровської області про визнання протиправним та скасування рішення Криворізької міської ради №176 від 21 червня 2006 року, ...суд ПОСТАНОВИВ: «**ВИЗНАТИ ПРОТИПРАВНИМ ТА СКАСУВАТИ рішення Криворізької міської ради «Про заходи щодо забезпечення положень Європейської хартії регіональних мов або мов меншин стосовно російської мови на території міста...»**

(Газета «Промінь Просвіти», число 5 за листопад 2006 року; з матеріалу «Суд захистив честь України»)

12 – 1940 – до Кривого Рогу на місячні гастроли вперше прибув «Пересувний театр ілюзій» від центрального бюро атракціонів державних цирків СРСР.

12 – 1941 – повідомлено, що при міському відділі освіти для вчителів історії організовано спеціальну читальню, де буде література з історії України. В с. Зеленому Полі відкрито німецьку школу-десятирічку.

12 – 2001 – в міському Будинку науково-технічної пропаганди відбулись перші громадські читання, присвячені 120-річчю початку розробки залізних руд на Криворіжжі.

«12 жовтня 2013 року відбулось засідання екомузейної робочої групи з питань остаточного вирішення назви та логотипу

Криворізького екомузееу У ньому взяли участь п.п. В. Травінська, В. Страннік, Л. Рибалко, В. Налужний, З. Бережна, П. Лисенко, С. Зінченко, О. Маковій, В. Забожак, були також присутні двоє представників Польського центру культурального...» Екомузеей отримав назву «ОБЕРІГ».

(Газета «Промінь Просвіти», число 20 за жовтень 2013 року; з матеріалу Петра Лисенка «Криворізький музей отримав назву й логотип»).

13 – 1941 – перший масовий розстріл 700 євреїв та українців (мирних жителів Кривого Рогу) в районі шахти №5.

13 – 1995 – 42-річний криворізький альпініст Г. Лебедев, майстер спорту міжнародного класу зі спортклубу «Богатир», здійснив сходження на гірську вершину: на восьмитисячник Дхаулагірі.

14 – 1961 – Кривий Ріг отримав 40 нових автобусів. Відкрито нові автобусні маршрути до Нікополя, Миколаєва, Запоріжжя.

14 – 2011 – Криворізька міська рада нагороджена Дипломом з нагоди занесення Квіткового годинника до «Книги рекордів України і світу» в категорії «Розмір»: найбільший у світі квітковий годинник, розміщений на покрівлі споруди.

14 жовтня 2015 року «На Покрову Пресвятої Богородиці, в День захисників України, який відзначався в нашій країні вперше, в Кривому Розі на проспекті Миру, біля меморіального комплексу полеглим у Другій світовій війні, відбулось урочисте вшанування пам'яті героїв, загиблих у сьогочасній війні Росії проти України. А також – вручення нагород бійцям, які пройшли кризу вогонь цієї підлої війни і залишились живими... Відкриття церемонії нагородження було доручено моральному авторитету для криворіжців, народному депутату України першого скликання, керівнику Криворізького міського правозахисного товариства і голові Криворізького міського об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка Миколі Коробку».

Газета «Промінь Просвіти», число 20 за жовтень 2015 року.

16 – 1940 – розпочалось будівництво доменної печі №4 корисним об'ємом 1300 кубометрів.

17 – 1941 – повідомлено, що місцевий скульптор Ів. Кравченко створив пам'ятник на честь Жовтоводської битви.

19 – 1941 – міський відділ освіти попередив батьків, що обов'язковому навчання в школах підлягають діти віком від 6 до 14 років.

19 – 1941 – оголошено про створення товариства «Січ», завданням якого було «дбання про фізичне, духовно-моральне та фахове виховання української молоді на підставах українського націоналізму, щоб дати Українській Державі повновартих громадян, борців за її силу і велич».

19 – 1996 – почалося впровадження пластикових грошей (пластикові картки «Privatbank-visa»)

19-20 – 1991 – в місцевому приміщенні Держцирку Державна телерадіокомпанія, творче об'єднання «Діалог» і Владислав Листьев провели гру «Поле чудес».

20 – 1991 – відбувся перший за останні 50 років траурний похід криворіжців до колишньої шахти №5, де протягом 1941-1943 років гітлерівці розстрілювали євреїв, військовополонених, підпільників, мирних жителів.

21 – 1941 – міська управа прийняла обов'язкову постанову про обов'язкове санітарне очищення міста.

20 – 1925 – відбулась перша конференція працівників друкарень Криворіжжя.

23 – 1991 – повідомлено, що рудоуправління імені ХХ партз'їзду змінило свою назву на стару: «Суха Балка».

23-24 – 1905 – загальний політичний страйк робітників Кривбасу (понад 10 тисяч осіб).

24 – 1941 – міська управа встановила норму хліба для населення: працюючим

– 500 грамів, утриманцям працюючих – 200 грамів, інвалідам, непрацюючим та їх утриманцям – по 200 грамів.

25 – 1941 – розпочались вступні іспити на мовно-філологічний та історичний факультети; подано 200 заяв. Відкрито міську німецьку початкову школу.

27 – 1925 – народився криворізький скульптор О.В. Васякін.

27 – 1960 – розпочав роботу Криворізький ретрансляційний телецентр.

«28 жовтня 1991 року на Криворіжжі був створений осередок Спілки офіцерів України. Через п'ятнадцять років нинішній його керівник підполковник Петро Лисенко вважає, що хоч і багато за цей час було всього зроблено, але святкувати ще зарано. Хоча б тому, що «влада намагається повернути українське суспільство до такого стану, коли можна було б безконтрольної безкарно за можливі негативні наслідки керувати людьми, в тому числі – у військових формуваннях на Криворіжжі».

Газета «Промінь Просвіти», число 6 за листопад 2006 року; з матеріалу «Святкувати ще зарано»).

31 – 1941 – оприлюднено маніфест німецького воєнного командування, де оголошено про перетворення колишніх колгоспів на громадські господарства, а радгоспів – на народні господарства. Садибна земля проголошувалась приватною власністю і звільнялась від податків.

«Наприкінці жовтня за ініціативи ... аніматора Криворізького екомузееу «Оберіг»... Петра Лисенка було організовано черговий захід біля руйн будинку мецената і офіцера Федора Мершавцева поблизу Криворізького музичного училища задля того, аби активніше включилася у справу організації музею широка громадськість і щоб криворіжці отримали певну інформацію стосовно цього»

(Газета «Промінь Просвіти», число 21 за листопад 2014 року; з матеріалу Сергія Зінченка «Чи виведемося з-під впливу країни згвалтованих душ»).

Жовтень 1941 року – в місті почала виходити газета «Дзвін» (до січня 1944 року), в якій друкувались матеріали про діячів національно-визвольного руху в Україні, об'яви окупаційної влади, місцеві матеріали. У видавничстві «Дзвін» вийшла збірка українських патріотичних пісень «Тризуб».

Жовтень 1870 року – у земській лікарні ввели безкоштовне лікування хворих, приписаних до волости, а всі інші вносили плату по 20 копійок щодня; всі немісцеві хворі отримували безкоштовно і ліки, і лікування.

Жовтень 1985 року – в місті почали створюватись клуби тверезості.

Жовтень 1991 року – встановлено пам'ятний знак на честь жителів Кривого Рогу, розстріляних гітлерівцями на Чорногорці в 1941-1943 роках.

ЦІКАВЕ УКРАЇНЦЯМ ПОВСЯКЧАС
НАКАЗНИЙ ОТАМАН – тимчасова командна функція у Війську Запорізькому за дорученням Кошового отамана для командування під час походів, в яких к.о. не брав участі. 20 квітня 1770 року загін коша на чолі з н.о Миколою Тимофійовичем Косапом (військовий суддя), прибув у район кургану Царева Могила, розташованого на найвищій точці, нижче злиття Інгульця й Саксагані, де були зроблені укріплення Ставки Коша. Сюди, в район зимівника Кривий Ріг, прибували козаки з усіх паланок Запорізької Січі для організації походу проти турецько-татарських військ.

(«Історична енциклопедія Криворіжжя», том I, авторства Олександра Мельника і Сергія Балабанова, ст. 446).

На світліні: представник українсько-польського Партнерства «ВідріС» з польської сторони Єжи Даровський під час організації в Кривому Розі екомузееу «Оберіг».

Фото Сергія ЗІНЧЕНКА.

Промінь Просвіти Є
Видавець і засновник – ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство».
Свідчення про державну реєстрацію № 2162 – 900 р, видане 23.02.2017 р.
Передплатний індекс: 60093
Адреса редакції: 50099, м. Кривий Ріг, вул. Церковна, буд. 3, к. 210. e-mail: kmpzt@ukr.net. Тел. 067-568-39-73, 050-413-12-95

Редактор газети: Сергій ЗІНЧЕНКО.
Редакційна колегія: Сергій ДАШКОВСЬКИЙ, Сергій ЗІНЧЕНКО, Микола КОРОБКО (голова об'єднання), Олександр ЧИЖИКОВ. Логотип виготовив Вадим БОРИСЕНКО. Газета виходить двічі на місяць. Комп'ютерна верстка Л. Вєрєвкі.

Відповідальність за точність наведених фактів, цифр та імен несуть автори матеріалів. Редакція не рецензує і не повертає рукописи. За умови використання наших матеріалів посилання на газету «Промінь Просвіти Є» обов'язкове.

Газета, починаючи з числа 13 (81), у друкованому вигляді не виходить.